

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke
den 24. februar 2019

Kirke dag: Søndag seksagesima/A

Tekst: Es 55,6-11; 1 Kor 1,18-25; Mark 4,1-20

Salmer:

SK: 417 * 152 * 153 * 154 * 473 * 391

LL: 417 * 153 * 154 * 391

En mor fortalte engang til sin familie, sidende ved morgenbordet, sådan nærmest lidt højt tænkende: ”I den sidste tid, har jeg faktisk ikke tænkt særligt meget over det med tro, Gud, bøn, kirke og, hvad der nu ellers kan puttes ind i dette. Og det underlige er, at i forhold til før, hvor det fyldte meget mere, så mærker jeg ikke den store forskel nu.” Hertil skulle familien nærmest i kor have svaret: ”Nå, men det gør vi!”

Det illustrerer jo sådan set meget godt noget af det, Jesus er inde på i dagens lignelse. En lignelse det ikke kræver den helt store eksamen at forstå, selvfølgelig godt hjulpet på vej af, at Jesus selv forklarer meningen med den. Gudsriget bliver strøet ud mellem mennesker, og alt efter om de tager det til sig eller ej, bærer det udbytte eller dør. Kvæles det i alt muligt andet, eller fylder det og gør gavn? Der er altså en naturlig forklaring på, hvordan Guds rige får fylde hos os. Naturlig i sammenligning med, hvordan kornet har mulighed for at slå rod, rodfæste sig, ikke blive kvalt af ukrudt, rykket op med rode, spist af fuglene eller kan vokse i god, solid muld. Enhver af os bør kunne se det naturlige og den naturlige sammenhæng heri.

Kan vi så også det samme, når det gælder, at Guds rige fylder hos os? Kan vi mærke en forskel på, om det er noget vi er bevidste om, beskæftiger os med eller ej? Kan vi mærke troen

eller ej i vore liv, hvilket i dybeste forstand også bliver et spørgsmål om, om vi kan mærke Gud.

Salmen, vi sang før prædikenen, har sit tyngdepunkt på de forskellige betingelse for kornet. Fokus er på de forskellige vækstbetingelser og jordbundsforhold. Overført er fokus på forskellige menneskers måde at modtage Guds rige/Guds ord på. Nogle er den ene type forhold og stillingtagen, andre den anden osv. Eller også kan det måske tænkes, at vi alle fra tid til anden er lidt forskelligt. Snart det ene, snart det andet i forskellige faser af vore liv. Den tanke passer i hvert tilfælde godt ind i den erfaring, jeg har gjort mig, at f.eks. børn elsker at høre fra Bibelen. De elsker fortællingerne om Gud, deres himmelske far. De er som den gode jord. Fortællingerne får lov at sætte masser af kerne og frugt i dem. Men for mange børn sker der desværre det, at det senere bliver lidt mere sparsomt med kernerne. De bliver en anden jordtype, eller vækstbetingelserne forandres. Jeg tror, vi skal være varsomme med at finde os selv i en kategori og så tro, at det er stationært.

Salmen, vi synger efter prædikenen har tyngepunktet et lidt andet sted, nemlig på sædemandens ødselhed. Han strør om sig med frø til højre og venstre. Det er ødselt at sprede korn, hvor det er indlysende for enhver, at det ikke kan gro: på klippen, på vejen. Her er fokus på Guds ødselhed i at gøre sit rige og sit ord tilgængeligt for enhver. Ingen skal forholdes muligheden for, at der kunne komme god og nærende frugt ud af frøene. Ingen bliver på forhånd dømt ude. Gud siger ikke: "Nej, her gør vi ikke noget, for det kan ikke betale sig. Nej, jeg gider ikke dig, for du gider alligevel ikke mig." Det kan godt være, at Gud Herren kender til risikoen for, at det er spild af korn; men der er i hvert tilfælde ingen, der kan sige, at hvis der ikke kommer noget ud af det, så er det Hans egen skyld, for Han såede ikke. Han sår og spreder sit ord ud til alle mennesker, til alle

mennesketyper, og til alle mennesker i deres forskellige livsfaser. Han er ødsel. Han er gavmild med korn, der har spirekraften i sig, blot muligheden er til stede.

Både salmen før og salmen efter prædikenen har begge elementer, fokus på jorden og fokus på sædemandens ødselhed; men de har det primære fokus på henholdsvis det ene og det andet, og det er deres pointe. Og det er godt, at få det hele med. Og derfor er de begge valgt til i dag. For det er vigtigt, at vi ser, at der er en sammenhæng mellem, hvilke vækstbetingelser vi giver Guds ord i vore liv, hvor meget vi lader det fylde, og det udbytte og den glæde, vi har af det. Lader vi ikke Guds ord have fylde, tror vi ikke, så er sandsynligheden for at mærke Gud tilsvarende lille eller ikke-eksisterende. Og det modsatte gør sig selvfølgelig naturligt og positivt gældende.

Forskellen på disse to pointer i lignelsen er om fokus er på os eller på Gud. Er fokus på os, så vil lignelsen tale os til eftertanke. Måske også til opfordring til at ændre indstilling alt efter, hvilken jordtype vi finder hos os selv. Er fokus på Gud, så har vi ikke nogen undskyldning for ikke at forholde os til Gud, for Gud spreder troens frø overalt.

Og da havner vi præcis i de vers i Jesu tale, som nok også er dem, der skurer mest i ørerne i dag. Nemlig i Jesu forklaring til, hvorfor han taler i lignelser, og hvad de skal tjene til.

Det virker nemlig som om, at hensigten er at sløre evangeliet for nogle, således at de ikke kan tage det til sig, og dermed heller ikke kan vende om og blive klogere i troen. Det virker som om, Jesu tale er for de indviede, og de får tilgivelse, og de uindviede – ja, det er bare ærgerligt. Sådan ser det ud, og sådan er det også! Men... Det er vor egen skyld.

Lad os prøve at gå en anden vej. Paulus taler om, at verdens visdom ikke fatter Guds dårskab. Det med Gud overstiger visdommens fatteevne. Lad os holde lidt fast i det og gå tilbage til Jesu lignelse.

Næsten alle Jesu lignelser har et – eller flere – punkter, hvor visdommen må stå af. Et punkt, hvor den fornuftige og kloge må sige: ”Nej, nu stopper du. Det holder ikke, for dette ville aldrig ske”. Dette punkt virker enten til forargelse for visdommen eller som en øjenåbner for troen. Sådant et punkt er der også i lignelsen om sædemanden. Det er udbyttet af det korn, der har de bedste vækstbetingelser. 30, 60 ja 100 fold udbytte. Det er så vanvittigt meget at det er naturstridigt. Det kan ikke lade sig gøre.

Derfor, når vi hører Jesu lignelse og når hertil, så må vi enten bakke ud i erkendelse af, at billedet hænger ikke sammen, eller vi må lade os forundre og overgive os, tage det til os og se, hvad der er bag billedet, hvem der er bag og i billedet. Men det kan den vise ikke. Det kan den, der lader sig selv stå udenfor billedet ikke. Og derfor taler Jesus om, at bliver man stående udenfor, blandt de vantro, de uindviede, så ser man bare en lignelse, hører bare en lignelse og ikke andet end en lignelse. Man ser, og hører, men ser og hører ingenting – og derfor bliver det hørte og set ikke en anledning til omvendelse og modtagelse af tilgivelse. Dét sker kun for den, der lader sig overvinde af billedet og lader det tale til sig som mere end et billede. Det er en naturlig konsekvens af Guds rige i verden. Tager vi det til os, bliver det til velsignelse; men gør vi det modsatte, vil vi blive som døve og blinde for det.

Lad os vende tilbage til Paulus. Paulus taler om, at han forkynder Kristus som korsfæstet. Vi går mod påsken, mod Kristi korsfæstelse. For mig bliver dagens budskab i

gudstjenesten nærmest en kærlig advarsel forud for dette: Pas nu på, hvordan du med din visdom møder dårskabens ord! For måden du hører og ser på, har betydning for, hvor meget betydning det får for dig. Får Guds ord lov at slå rod og bære frugt, eller bliver det kvalt i så meget andet? For husk: Det har kraft i sig til i den gode jord at bære frugt i overflod. Og du behøver ikke være bange, for Gud spreder sit ord ud overalt og til alle. Således kom Jesus for at være hele verdens frelser. Ser vi ham i dårskab og forargelse, holder vi os selv ude fra omvendelse, velsignelse og tilgivelse. Ser vi ham som Frelseren, vil han også være vores Frelser, eller som Paulus siger det: Guds kraft og Guds visdom.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.